

КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ КУЛЬТУРИ

Синтез мистецтв у світових культуротворчих процесах: історія і сьогодення

Освітній ступінь

Магістр

Курс	2
Семестр	3-4

Спеціальність

034 Культурологія

Освітньо-наукова програма

Музична культурологія

Статус

Обов'язкова

ECTS	7
Годин	210
Лекції	32
Семінари	32
Самостійна робота	146

Семестровий контроль

залік

Інформація про викладача

ПІБ	Харченко Поліна Вагифівна доцент, кандидат педагогічних наук
Профіль викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?user=l1yAH5gAAAAJ&hl=uk
e-mail	phhp57@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Питання синтезу мистецтв має глибокі історичні коріння, адже окремі його аспекти порушувалися у працях мислителів Стародавньої Греції та Стародавнього Риму, і нині, в умовах сучасного культуротворення, має значну питому вагу, зокрема – у процесі підготовки високопрофесійного фахівця в галузі музичної культурології, майбутніх науковців-дослідників проблем розвитку культурних процесів у суспільстві. Адже за допомогою інформації, яка висвітлюється у процесі засвоєння дисципліни “Синтез мистецтв у світових культурологічних процесах: історія і сьогодення”, магіstri культурословів мають можливість набуття нових відомостей і уточнення існуючих знань з проблем взаємодії різних мистецьких мов, шляхів та перспективних напрямків розвитку мистецтва у наш час, здобути окремі відомості щодо подальших умов плідного розвитку й саморозвитку особистості у світовому культурному просторі саме за допомогою занурення у різні види мистецтва. Отже, інформація, яку отримують магіstri у процесі засвоєння матеріалів дисципліни, у подальшому полегшує процеси адаптації майбутніх професіоналів у своїй фаховій галузі.

Метою курсу є надання магістрам культурологам знань з методології, теорії та історії питань синтезу різних видів мистецтва в минулому і сьогодні. Адже розвиток

різних видів мистецтва у наш час є невідокремленим від процесів інтеграції, синтезу, що за своєю сутністю є найбільш явними проявами гармонії в культурі суспільства. Мета дисципліни також передбачає виховання майбутньої творчої молоді, здатної до професійного розвитку та саморозвитку упродовж життя, тобто таких особистостей в сфері культури, які володіють методами розкриття свого творчого, духовного, інтелектуального потенціалу в професійній діяльності засобами різних видів мистецтва, розуміючи їх специфіку та основні характеристики.

Завдання курсу:

- ознайомити магістрів культурологів із комплексом понять, які складають основи теорії синтезу видів мистецтв, провідними положеннями сучасної науки щодо питання інтеграції та синтезу мистецтв;
- дослідити особливості синтезу мистецтв в історичному аспекті, а також в умовах сучасного культуротворення;
- надати студентам інформацію щодо специфіки сучасного культуротворчого простору в контексті світових мистецьких тенденцій синтезу та інтеграції мистецтв у наш час;
- проаналізувати основні поняття, пов'язані з синтезом мистецтв, а також їх взаємодію із спорідненими поняттями;
- розкрити особливості різних мистецьких мов та їх вплив на сприйняття людини в процесі спілкування з мистецтвом;
- надати студентам культурологам знання, допомогти набути навички і вдосконалити вміння щодо шляхів самостійного використання творчого потенціалу синтезу мистецтв у власній майбутній фаховій діяльності;
- ознайомити магістрів щодо особливостей взаємодії музики з іншими видами мистецтва в сучасних світових мистецьких процесах;
- сформувати у магістрів навички творчого пошуку та відбору інформації з взаємодії різновидів мистецтва у різних його жанрах і видах, зокрема – у культурному просторі музичного мистецтва.

Студенти повинні знати:

- базові поняття курсу «Синтез мистецтв у світових культурологічних процесах: історія і сьогодення»;
- основні закономірності синтезу мистецтв в їх історичному ракурсі та з точки зору найсучасніших тенденцій розвитку;
- принципи й особливості специфіки виразового й художнього потенціалу тієї чи іншої мови мистецтва;
- особливості художньої творчості як однієї з базових складових розвитку особистості засобами мистецтва;
- культурологічні та психологічні особливості сприйняття людиною художнього образу твору, що передбачає взаємодію, взаємопроникнення, інтеграцію мистецьких мов;
- особливості синтезу, інтеграції мистецтв у нинішньому світовому мистецькому просторі;

Студенти повинні вміти:

- визначати й аналізувати сучасні напрямки процесів синтезу мистецтв;

- самостійного знаходити та відбирати інформацію стосовно предмету курсу, критично оцінювати наукові концепції в галузях психології сприйняття, художньої творчості в аспекті синтезу мистецтв;
- втілювати у власній культурологічній практиці основні психологічні, культурологічні та мистецтвознавчі положення щодо реалізації авторського творчого задуму за допомогою синтезу мистецтв;
- самостійно робити неупереджені висновки щодо проявів синтезу мистецтв у культурологічних та мистецтвознавчих процесах, спираючись на фактологічний матеріал.

У процесі проходження матеріалу навчальної дисципліни студенти досягають таких **програмних результатів:**

- Розуміти специфіку та особливості реалізації культурних ідей, образів та смислів, а також критично оцінювати можливості їхньої інтеграції для розв'язання суспільно-значимих проблем.
- Аналізувати текстові та візуальні джерела інформації щодо культурних явищ та процесів, верифікувати інформацію у відповідності до професійних задач.
- Популяризувати професію культуролога, дотримуючись етичних принципів.
- Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних питань, презентації результатів дослідження та проектів.
- Збирати, аналізувати та оцінювати емпіричні факти та здійснювати їх інтеграцію у відповідності до сучасних теоретичних уявлень відповідного напрямку культурології.
- Планувати та виконувати наукові та прикладні дослідження у сфері культурології, генерувати та перевіряти гіпотези, збирати докази та аргументувати висновки.

Розвивають наступні загальні та фахові компетентності:

- Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до пошуку, опрацюванню та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Усвідомлення взаємозв'язку культурних текстів та контекстів.
- Здатність оцінювання та аналізу інформації у процесі реалізації професійної діяльності.
- Усвідомлення соціальної та етичної місії культуролога, а також можливостей та особливостей практичного використання культурологічного знання.
- Здатність критично осмислювати історичні здобутки та новітні досягнення культури.
- Здатність використовувати сучасні методи та інструменти культурології, методи аналізу даних та інформаційні технології для проведення наукових досліджень, аналізувати і презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.

Дисципліна має міждисциплінарний характер і орієнтована на здобуття студентами знань щодо актуальних проблем взаємодії і взаємопроникнення різновидів мистецтва, їх вплив на розвиток і становлення особистості музикантів, а також представників професій різних видів мистецтва в суперечливих умовах розвитку сучасного суспільства й сучасного культуртворення, навичок практичного використання здобутих знань в процесі власного професійного зростання. За структурно-логічною схемою програми підготовки фахівців вона тісно пов'язана з іншими предметами культурологічного, музикознавчого та соціально-гуманітарного циклу, зокрема такими як: «Прикладна культурологія та сучасні культурні практики», «Музична культурологія», «Сучасна масова культура», «Медійний супровід мистецьких проектів», «Композиторське мислення у просторі європейської музичної культури», «Історія стилів у мистецтві». Завдяки отриманню практичних навичок та засвоєнню теоретичних знань, розвитку тезаурусу, збагачуються світоглядні орієнтації, підвищується рівень мотивації майбутніх професіоналів-культурологів до успішного особистого розвитку, саморозвитку та самопроектування, і, як наслідок – зростає їх можливість успішної соціальної та професійної адаптації. Курс орієнтований на удосконалення системи знань, вмінь та

навичок магістрів культурологів щодо процесів розвитку й формування особистості за допомогою взаємодії, взаємопроникнення різних видів мистецтв в історичному та сучасному культурологічному вимірах; здобуття магістрами перспективних світоглядних орієнтацій та практичних вмінь, необхідних для успішної професійної та особисто-творчої самореалізації в сучасному мистецькому та культурологічному просторі. З метою ефективного проведення курсу активно використовуються такі засоби технічної організації, як електронна пошта, Viber, Googl meet, Zoom. Під час навчання та для взаємодії зі студентами створюються електронні презентації для лекційних та практичних занять.

Перелік тем

- Тема 1. Вступ до курсу. Синтез мистецтв: історичний аспект
Тема 2. Основні завдання синтезу мистецтв.
Тема 3. Роль художнього образу в синтезі мистецтв.
Семінар. Художня образність в аспекті взаємодії мистецтв: сучасні завдання, пошуки, перспективи.
Тема 4. Синтез мистецтв і розвиток особистості музиканта в умовах сучасного культуротворення.
Тема 5. Сприйняття мистецтва: психологічний і культурологічний аспекти.
Семінар. Теорії особистості в сучасних галузях наукових знань.
Тема 6. Культурологічні основи єдності краси і корисності в мистецтві.
Тема 7. Специфіка різних видів мистецтва.
Семінар. Психолого-педагогічні та культурологічні основи впливу синтезу мистецтв на розвиток особистості.
Тема 8. Образотворче мистецтво в синтезі мистецтв.
Тема 9. Синтез у пластичних мистецтвах.
Семінар. Синтез мистецтв і дизайн.
Тема 10. Сучасні тенденції і стратегії розвитку синтезу мистецтв.
Семінар. Роль синтезу мистецтв у художній культурі ХХІ століття.

Форми та технології навчання

Лекції, семінарські заняття, диспути, презентації, доповіді.

Навчальні ресурси

Необхідна інформація до навчальної дисципліни надсилається у відповідну групу «Дистанційне навчання»: <https://knmau.com.ua/virtualnij-tur/>; основні та додаткові матеріали надсилаються персонально електронною поштою, Viber, Messenger, Telegram.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Участь у обговореннях та доповнення на семінарах	15
2.	Доповідь за обраною тематикою	10
3.	Презентація власних досліджень за обраною тематикою	15
4.	Відвідування лекцій	5
5.	Модульна контрольна робота	5
6.	Залік	50

	Всього	100
--	--------	-----

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Навчання іноземною мовою (за потреби)

За потреби навчальна дисципліна може викладатися англійською мовою. За бажанням студентів допускається вивчення матеріалу за допомогою англомовних онлайн-курсів за тематикою, яка відповідає тематиці конкретних занять.

Неформальна освіта.

Передбачається у межах вивчення навчальної дисципліни участь студентів у міжнародних та вітчизняних конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких заходів, театрів, мистецьких експозицій та виставок, музичних фестивалів, конкурсів тощо.